

Шарқ юлдузи

Адабий-бадний, илмий, ижтимоий-сиёсий журнал

1931 йилдан чиқа бошлаган

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ

Сирожиддин Саййид
Муҳаммад Али
Кенгесбой Каримов
Иқбол Мирзо
Қаҳрамон Куронбоев
Минҳожиддин Мирзо
Сайфиддин Рафиддинов
Фармон Тошев
Исажон Султон

Хайриддин Султонов
Маҳмуд Тоир
Гулистон Матёкубова
Шерзод Ирзоев
Нурбой Жабборов
Кавсар Турдиева
Шухрат Маткарим
Адҳамбек Алимбеков

Бош муҳаррир – Сирожиддин Рауф
Бош муҳаррир ўринбосари – Азиз Саид
Масъул котиб – Дилором Муротова
Назм бўлими мудири – Икром Отамурод
Наср бўлими мудири – Дилфуза Қўзиева
Адабиётшунослик бўлими мудири – Муҳаммад Исмоил

Улдона
АБДУРАҲМОНОВА

САЛОМАТ ҚАЛБ

ёхуд Эшқобил Шукур ижодида
таслимлик ҳолати

Кураш – камида икки тўлқин тўқнашуви, қалбнинг шарқироқ-асов дарёдек тўлиб-тошиши, таслимлик эса, аввало, руҳ сокинлиги, кўнгилнинг бўм-бўш бўлиб қолиши, ён бериш, қаршилиқни тўхтатиш демакдир. Бу – иқрорлик, изтиробни англаш ва уни ўзига қабул қилиб, ўз “мен”ига сингдириш деганидир. Айни шу ҳолатлар истеъдодли шоир Эшқобил Шукур ижодида кўп учрайди:

*“Кўнглим, мусичаи беозор кўнглим,
Севгидан толдингми, дарддан толдингми?” [11;42].*

“Мағлубият” шеърида [10;54] эса кунлар (теварак, ҳаёт) – кўнгилдай хувуллаб қолган бир бўшлиққа, шахсият (“мен”) – ташландиқ уйга, бўшаб ётган тушга менгзалади:

*“Умрим ўтаётир, кўнглим ҳам бўм-бўш...
Мен – буюк урушида йиқилган байроқ.
Оғзим тўла тошдир, ўттиз икки тош,
Кўйним тўла ёнғоқ, бари пуч ёнғоқ” [10;54].*

Ёки “Тунги гуллар” тўпламидаги шеърларнинг бирида [9;23] “мен” – “гулнинг танидан тўралган ўтин” тарзида ифодаланаркан, “Ҳеч нарсам мукамал, ҳеч нарсам бутун // Кўзимнинг сувига чўккан чақмоқтош” (бу кўзёшларда, бу сукунатда аслида олов чўкиб ётибди), дейилади. Бу олов – итоат олови эди аслида.

Таслимлик – ўз луғавий маъносида ҳам қалб саломатлиги демак. Яъни бу – яратикнинг Яратганини тан олиши, унга тобе бўлиши, унга бўйсунishi, итоат этишидир. Зеро, Абу Ҳомид Ғаззолий “Мукошафат-ул қулуб” асарида ёзганидек, “Ақлли одам кимга итоат этиш кераклигини билади, унга юзланади ва бутун борлиғи билан унга таслим бўлади. Ҳар не замон бир камчиликка йўл қўйса, тавба қилади, тазарру қилади. Аллоҳнинг раҳматидан умид узмайди, неъматларига шукр қилиш йўли билан уни ўзига дўст этади ва бутун туриш-турмушини шу тарзда давом эттиради” [1;122].

Улдона АБДУРАҲМОНОВА – 1986 йилда туғилган. Миллий университетнинг ўзбек филологияси факультетини тамомлаган. Адабиётшуносликка оид ўттиздан ортиқ илмий, илмий-методик мақолалари республика ва хорижий нашрларда эълон қилинган.

Мазкур асарда яна ёзилишича, Ҳасан Басрий Умавий халифаларнинг саккизинчиси бўлган Умар ибн Абдулазиз ибн Марвонга ёзган мактубида шундай дейди: “...Дунёдан охиратга кетишида ола кетиладиган энг яхши озуқа ҳавойи нафсга берилиб ўтказиладиган ҳаётдан сақланмоқдир. Дунёда энг аъло бойлик инсоннинг ожизлигини эътироф қилиш ва қабул этиш, Аллоҳнинг қудратига таслим бўлишидир” [1;92].

Банданинг ўз Яратувчисига таслим бўлиши – муҳиблик (муҳиб – севувчи, яхши кўрувчи, дўст) демак. Зотан “муҳиб (севувчи) маҳбубига, албатта, итоаткор бўлади” [4;92].

Эшқобил Шукур ижодий шахсиятидаги таслимликнинг биринчи белгиси – шеърларида муножот (нажот умиди, тавба, Яратганга илтижо) лейтмотиви пайдо бўлиши билан характерланади. Муножот – бу ўз ожизлигини англаш, тан олиш, ҳидоят йўлини сўраш, дуо ва албатта, ибодат демак. Унинг яққол тимсолларидан бири эса мажнунтол образидир. Мажнунтол – ошиқлик, дарвешлик, итоат, илтижо тимсоли экани ҳам буни исботлайди.

Шоирнинг 1981 йили ёзган бир шеъри [8;16] “*Мен қўрқаман мажнунтолнинг аразлашидан...*” деб бошланади. “Мажнунтолнинг аразлаши”дан қўркув – кўнгилдаги итоат туйғусининг сусайишидан хавотир аслида. Чунки мажнунтол шохларининг титроқ ва йиғи билан бир қуй чалмоқда. Бу қуйнинг исми – “Муножот” [8;16], яъни нажот сўралган илтижодир.

Кейинги тўртликда мажнунтол шахсга кўчади: аразлашлар (заха етишлар) мажнунтолни (кўнгилдаги итоатни) четлаб ўтсин, “Мажнунтол япроғида бахт ухлаб қолсин” (яъни қалбда итоат, сокинлик, шукр ҳукмронлик қилсин), дея илтижо қилинади:

*“Самоларга илтижолар йўллайман тунлар,
Қўзларимда сокин-сокин чайқалади дард.
Мажнунтолни четлаб ўтсин аразли кунлар,
Мажнунтолнинг япроғида ухлаб қолсин бахт.
Мен қўрқаман мажнунтолнинг аразлашидан”.*

Яна бир шеърда [5;196–197] эса “Менинг қўлим очик, қўлларим очик” сатри ҳар икки қаторда такрор бўлиб келиши бежиз эмас. Қўллар очиклиги – итоат, дуо, илтижо рамзи эди аввало (шеър сўнггидаги “Сенинг қўлларингдан айрилган кундан!” сатри ҳам йўқотишдан кейин топиш илинжи, излов ўтинчи эканини далиллайди).

Бу қўллардан:

– каптарлар дон териб еса, юлдузлар қон сўради (кабутар – қалб, тинчлик, орзу-умид, юлдузлар эса самовий ёруғлик, илоҳий нур тимсоллари).

Бу қўлларда:

– турналар арғимчоқ солса, йўлларнинг излари қолади (турна – хабарчи, элчи, йўл – риёзат, тоат, одам рамзи);

– кун ва тун, кутблар бир-бирини топади (қувватлар бирлашуви);

– мажнунтол илк бор мева тугади (илтижонинг қабул, дуонинг ижобат бўлиши).

1989 йили нашр қилинган “Тунги гуллар” китоби ҳам “Илтижо” шеъри [9;3] билан бошлангани бежиз эмас.

Бу муножотда:

– бир қарвон булут;

– тизим-тизим дарё;
– бир қатрон музлик;
– минг кўзли булоқ сўраб илтижо қилинмоқда. Бунда булут, дарё, музлик, булоқ – борлиқнинг яралиши, яшаши, ўлиши (шакл ўзгартириши) ва қайта тирилишидаги муҳим тақдирлар (хотиралар)дан сўзловчи ёзуқ-аломат, хаёт, тириклик рамзи бўлган сувнинг уч олам (осмон – ер – ерости)даги ҳаракатини ифодаламақда. Сувнинг аввалги, ўрта ва қуйи оламлардаги шакллариининг ўз руҳига кўнишини сўрашдан мурод – мудом эврилишларга маҳкум инсон руҳига, қалбига тозалик, мусаффолик, покланиш, ҳатто қуёшни ва кишни пиширар даражада тафтли исён оловини ўчиришга кодир тавба қуввати (қалб сокинлиги) тиланаётганини англатади.

Яна бир шеърда эса “*Ойўчоғда дил пишди ҳил-ҳил, синграб-синграб ситилди сунбул, келорим ҳам, борорим ҳам гил*” (қалб итоат учун тайёр бўлди, кўнгил ўзининг аслини – хокисор тупроқ эканини англади), дер экан, халоскор-нажоткор руҳий қувват чорланади:

*“Иложим-у илмим – илтижо
Ўзим қувгин дилимга Сен жо,
Умрим, шеърим сенда мустажоб,
Дилга ёрим, қулбама келгил,
Жон устига меҳмоним бўлгил” [10;64].*

“Яшил қушлар” тўпламидаги “Қалб манзаралари” [10;71–73] манзумаси – илоҳий ором истаган шоир ижодий шахсиятидаги муножот лейтмотивининг ёрқин намоёни, айтиш мумкинки, ҳайратни англашнинг ўзига хос муҳим босқичидир. Бу галги муножотнинг характерли жиҳати бунда илҳом ҳам, илоҳий ором ҳам, қувват ҳам, сийрат ҳам, ҳайрат ҳам фақат ва фақат Яратгандан, Бир-у Бор Зотдан, Оламлар Роббисидан сўралади:

*“Ё Роббим! Бу дилга илҳом ато қил,
Бу тилни бу дилга тамом ато қил...”*

Илҳом – пок фитрат, юксак фаҳм-фаросат, кучли ақл-заковат, ижодий-руҳий қувват бирлашуви, илм берувчи, йўлловчи, эслатувчи ғайб хабаридир. Абу Ҳомид Ғаззолий “Ихёу улумиддин” асарида хаёллар (фикрлар) уч хил (васваса, илҳом, шубҳали) бўлишини ёзаркан, “Яхшиликка чақирувчи эканлиги билинадиган хаёлнинг илҳом эканлигида шак йўқ” [2;44], деб ёзади: “...Қалбда баъзи ҳолларда ҳосил бўладиган илмларнинг юзага келиши гоҳо қутилмаган жойдан тушиб қолгандек, қалбга кириб қолади. Гоҳо мулоҳаза ва таълим олиш йўллари билан қўлга киритилади. Бас, махсус ўрганишсиз ва далилий йўллрсиз ҳосил бўлган илм илҳом, деб номланади. Мулоҳаза йўллари билан ҳосил бўлгани эса сабоқ олиш ва фаҳмлаш, деб номланади...” [2;27].

Эшқобил Шукур даврий матбуотдаги суҳбатларининг бирида бу ҳақда сўз юритар экан, “Илҳом қалб меҳнатини, изтиробни талаб қилади. Изтиробнинг иштирокисиз қилинган ҳар қандай ижод сохтадир”, дейди: “Бу ҳол дунёни идрок этиш, моҳиятни англашга бўлган интилишидир. Бунинг завқини фикрлаётган одам яхши билади. Илҳом ажойиб ҳодиса. Одамни баландларга кўтаради. Майда-чуйдалардан ажратиб олади. Бун боболаримиз ҳол деб аташган” [12].

Демак, шоирнинг “Бу дилга илҳом ато қил” муножотида Яратгандан мустаҳкам иймон, пок фитрат, эзгу амал сўралмоқда. “Тилимни дилимга инъом эт, бахш эт, бўйсундир, тил ва дил бирлигини – Иймон мустаҳкамлигини бер” маъносидаги “Бу тилни бу дилга тамом ато қил” сатри ҳам шунга далил. Зеро, *“Иймоннинг ҳақиқати ганга тўғри келувчи тасдиқ ва қалбдаги азму қарордир. Унинг тугал бўлиши эса аъзолар амали билан боғлиқдир. Киши батамом иймонли мўмин бўлиши учун албатта унинг эътиқоди, сўзи ва амали бир бўлиши керак”* [6;124].

Шу боис ҳам шоир муножотида ўзига бир қатор саволлар беради [10;71]:

- бизга бу жон, бу жаҳон нима учун керак?
- беш кунлик ҳаётда минг қабоҳатнинг сабаби нима?
- разиллик қоплаган ёлғон бўстоннинг мазмуни борми?
- моддият қоплаган мозористон оламининг-чи?

Сўнг ижодкор атрофига назар ташлаб, фосиқлар ва ғофиллар даврасида ўралашиб қолганидан, нафс базмига (ўткинчи ҳою ҳаваслар билан кун кечиришга) берилиб, ҳатто ҳалол ва ҳаром фарқини унутиб қўйганидан, бу ҳолдан эса пирлари норизо, яъни ўз руҳи нотинч, ўз қалби безовта эканидан маломат қилади. Айнан илоҳий ором истаётганининг сабаби ҳам ҳали нафс исканжасидан тўла халос бўлмагани, ўзини енга олмаётгани, ўз қувватини жамлай олмаётганини айтаркан, Яратгандан дилга қувват, хайрон суратга (олам ва одам моҳиятини англолмаётган вужудга) субҳон сийрат (улуғвор, юксак ахлоқ), ўзига қайтиш учун эса хайрат сўрайди:

*“Ё Раббим! Бу дилга ўзинг қувват бер,
Бу хайрон сувратга субҳон сийрат бер.
Йибординг... Қайтмоққа ўзинг навбат бер,
Ё Раббим! Хайр қил – хайрат бер, хайрат бер”.*

Бу муножотдаги яна бир ўзига хослик – ислом динининг беш устунидан бири, Аллоҳ таоло ҳар бир мўмин-мусулмонга фарз қилган илоҳий неъмат, мўминнинг меърожи [7] бўлмиш беш вақт намоз ўқиш ибодати билан руҳан улғайиш нияти сўралаётганидир. Шоир *“Мен ҳам бир бандангман, мен – зарра, улғайт // бомдоддан хуфтонга беш карра улғайт”*, дея муножот қиларкан, *“Каломдан каломга етолсам, шукр // осмонингга ойдай ботолсам, шукр”*, дея ёзади.

Муножотнинг иккинчи қисмида [10;72] *“Қулингман, мен сени билмоғ истарам”* сатри анафора [13;29] сифатида қўлланилиши бежиз эмас. Бу – ҳам яратикнинг Яратган қошидаги тўлиқ таслимлиги, ҳам яратикнинг ўзи воситасида Яратгани билиш истаги. Шеърнинг ҳар бир банди якуни “истарам” феъли билан тугаши ҳам бунга далил. Бу истакнинг мазмуни эса *“дунёни саломат кўрмоғ”*дир.

“Саломат дунё” тушунчаси эса бу ўринда шоир тафаккурида икки таркибий қисмни ўз ичига олади:

- руҳ саломатлиги;
- дил саломатлиги.

Булардан ташқари, шеър таркибида “ул ой саломатлиги” образи ҳам борки, бироқ руҳ ва қалб саломатлиги нималигини англамасдан бу тимсол қулфини ечиб бўлмайди.

Шеър матни таҳлилидан келиб чиқилса, бунда руҳ саломатлигига йўл қўймаётган исканжа – дил ва тилнинг бир қутбга келмагани (ягона ўзанга бирлашмагани) эса *“Ўт билан ўйнашиб ўтмогда бу дил // Тоғ билан қайрашиб йитмогда бу тил”* тарзида ифодаланади. “Ўт” рамзи бу ерда оловни, муножот мазмунидан келиб чиқсак,

нафс ва ҳирсни билдирмоқда. Тоғ образи бўлса изтироб ва гуноҳни англатмоқда. Чунки *“тоғ билан қайрашиб”* (тоғдек изтиробга қайралиб) *“йитмоғда бу тил”* (тил йўқолмоқда) сатри шоир бу ўринда тоғни улугворлик, салобат ё суянчиқ эмас, қайроқ маъносида ифодаляётганини далиллайди. Шу боис ҳам ижодкор илоҳий қувват оқимини дарёга, ўзини эса бу дарёдан мосуво, дарёга етиша олмаётган, қирғоқдаги қумлоқда адашиб ётган балиққа менгзайди:

*“Сен – дарё, сен – дарё, муаззам дарё,
Адашган балиғдай қумлоғда бу дил”.*

Албатта, балиқ сув билан тирик бўлгани каби руҳ ҳам илоҳий қувват билан ҳаётдир. Шу боис ҳам шоирнинг *“руҳимни саломат кўрмоқ истарам”* нияти дил ва тилнинг бир кутбга келиши (ягона ўзанга бирлашиши) истагидир.

Кўнгил ва тилнинг бир нуқтага бирлашиши учун эса, аввало, дил саломатлиги лозим. Бу борада шоир ўз дилини қақнус боласига менгзайди. Жаҳон адабиётида, хусусан, Алишер Навоийнинг “Лисон ут-тайр” достонида афсонавий куш – қақнуснинг кўйдан оловга айланиб, шу олов ичида йўқ бўлиши ва янгидан яралиши хусусида мукаммал таъриф берилгани [3;311-315] кўпчиликка маълум бўлиб, қақнус – абадий ҳаёт (туғилиш – яшаш – ўлим – қайта тирилиш) тимсолидир. Бироқ шоир қалбидаги қақнусга – “осмоннинг элчиси” (илоҳий қувват оқими билан боғловчи элчи)га эса бу Илоҳий қувват оқимига боғланишга куч етишмаяпти ва шунинг учун ҳам ижодкор ўз ҳолига ўзи ҳайрон бўлмоқда, ўзини ўзи тергамоқда:

*“Воҳ, қақнус боласи, эй дил, на бўлди,
Осмоннинг элчиси сингил, на бўлди?
Мен сени дунёга қушдай учирдим,
Кўзёш пиёласи чил-чил... на бўлди?
Қулингман, мен сени билмоғ истарам,
Дилимни саломат кўрмоғ истарам”.*

Айни шу ҳолнинг ўзи таслимликнинг гўзал намунаси – айбни ўзгадан эмас, ўзидан излаш жараёнини кўрсатиб беради. “Қамалда қолган ой” образи эса бу айбдорлик ҳиссини ўқувчи кўз ўнгида жонлантиради:

*“Кўксимда қамалиб ётибди бир ой...
Қизғалдоқ қонига ботибди бу ой.
Ғофилман... Мен ҳали ҳаётдан ўтмай,
Менинг ҳаётимдан ўтибди бу ой”.*

Ой – шарқ-ислом тафаккурида нур, ёғду билан бирга илоҳий қувват (пайғамбаримиз Муҳаммад (с.а.в) кўрсатган “Шакқи қамар” ёхуд “Иншиқоқи қамар” дея ифодаланган “Ойнинг иккига бўлиниши” мўъжизаси), туғилиш, янгиланиш (ҳилол), комиллик (тўлин ой), ғалаба (Усмонлилар ҳукмдори Султон Муҳаммад Фотиҳнинг 1453 йилда Константинополни (Истанбул) забт этиш воқеаси билан боғлиқ) тимсолларидир. Шулардан келиб чиқилса, шоирнинг “Қамалда қолган ой” образи – инсонга ҳамиша йўлдош бўладиган эзгулик нурини англатмоқда. Ойни “қизғалдоқ қони” қамраб олгани билан эса бу ёғду ёрқинроқ нур соча олмаётгани, тўлин ойдек қамолга етмаганига, яъни ғофиллик иймон

қувватини исканжага олиб турганига ишора қилинмоқда. Шу боис ижодкор бир банда сифатида Яратгандан шу ғофилликларни кетказишни, қалбидаги эзгулик нуруни саломат кўришни сўраб, муножот қилмоқда:

*“Қўлингман, мен сени билмоғ истарам,
Ул ойни саломат кўрмоғ истарам”.*

Муножотнинг учинчи қисмида эса “Ай дил” мурожаати анафора қилиб олинган бўлиб, унинг тонг тасвири ичида келиши қалбда янги уйғониш палласи бошланганидан дарак беради. “Ай дил, хушёр бўлғил, саҳар вақти бу // ўз ичу тошингга сафар вақти бу” сатрлари кўнгил ҳайратни англашга тайёр бўлганини ифодалайди. Кўнгил ўзини англаши учун бу субҳидам шу қадар катта имкониятки, заволу иқбол қайдан бўлса ҳам, инсон бу тонгнинг қайси буржиги борса ҳам, ўз нафсини енгадиган, ўзи устидан музаффар бўладиган “зафар вақти бу”, фақат бунинг учун инсон нафс занжиридан хур-озод бўлиши, ўзи олдида худди киёматдаги каби жавоб бера олиши керак:

*“Ай дил, тараб айла, ҳурсан, озодсан,
Сенга тонг, вужудга маҳшар вақти бу”.*

Кўнгилнинг бу субҳидамида ҳатто чакмоқлар гуллайди, бу илоҳий қувват ҳатто кесакни гавҳарга айлантиришга қодир (“Теграмда чакмоқлар гуллаб ётадир, ҳатто кесакнинг ҳам гўҳар вақти бу”). Шоир айтадики, “Мен тилло товоқда бошим келтирдим, Ай дил, қабул айла, самар вақти бу”, яъни “Ўз қалбимга итоат билан келдим, Яратганга таслим бўлиб келдим, чунки бундан руҳимга, қалбимга, ҳаётимга самар (натижа, ҳосил) бордир”. Фақат бунинг учун қалб нафс дунёсидан халос бўлиши керак, шу узлатдагина жон куши Аллоҳ кудратини англайди:

*“Ҳикмат узлатдадур, узлат юракда
Жон қушин Аллоҳга сайрар вақти бу.*

*Ай дил, хушёр бўлғил, саҳар вақти бу,
Ўз ичу ташингга сафар вақти бу”.*

Бу сатрлар Алишер Навоийнинг “Лисон ут-тайр” достони бошланмасидаги “Жон куши чун мантиқи роз айлағай, Тенгри ҳамди бирла оғоз айлағай” (Жон куши, яъни кўнгил ўз сирларини баён қилишга киришар экан, уни албатта ўз Яратгувчисига ҳамд айтиш билан бошлайди, чунки Оламлар Роббиси ўз сирларини инсон кўнглида яширган”) байтини ёдга солади. Умуман, “Қалб манзаралари” муножоти мазмунан ҳазрат Навоийнинг “Инсон қалбининг йўқлик зулматидан қутулиб, борлик тонгига эришиши” ҳақидаги “Илк ҳайрат концепцияси”га, муножот қилувчининг ҳиссий ҳайронлик ҳолати Қуръони Каримдаги Муниб (Аллоҳга қайтувчи, Унга тавба қилувчи, тоатига юзланувчи) ва Мухбит (бўйсунувчи, таскин топувчи) қалб мақомларига яқиндир.

Бу каби муножотлар Эшқобил Шукурнинг барча шеърӣ тўпламида учраши шоир ижодӣ шахсиятидаги таслимлик ҳоли параллел равишда, аммо шеърдан шеърга изчил, босқичма-босқич улғайиб борганини далиллайди. Руҳиятдаги таслимлик, қалб итоати билим билан бойигани сайин шеърларда (айниқса, “Насойим ул-муҳаббат”га сайр” туркумида) салимлик ва муслимлик лейтмотивлари янада ёрқинлашиб боради.

МУНДАРИЖА	
БАРҲАЁТ СИЙМОЛАР	
Набихон ЧУСТИЙ. Фойдали бўлса сўзинг, халқингни айла баҳраманд.....	4
НАЗМ	
Баҳром РЎЗИМУҲАММАД. Булбул чаҳ-чаҳидан қизғондим фақат.....	13
Ашурали БОЙМУРОД. Тол шоҳида яшил жамалак.....	22
Қаҳҳор ЙЎЛЧИЕВ. Сукунат сувратин чизиб бер менга.....	26
Зебо РАҲИМОВА. Гуллайди юрак – атиргул.	87
Бобоқул ТОШЕВ. Сен менинг руҳимда бирга яшайсан.	91
Гулжаҳон МАРДОН қизи. Тирилмокни истайди юрак.....	94
Фармон ТОШЕВ. Хуш фазилат яхшидур.....	119
НАСР	
Қамчибек КЕНЖА. Туш. <i>Ҳикоя</i>	8
Гулнора РАҲМОН. Кечиккан тонг. <i>Роман</i>	29
Байрам АЛИ. Илинж. <i>Икки ҳикоя</i>	128
Топишмоқ.....	131
ОЙДИННИСО. Чап қовурға. <i>Ҳикоя</i>	134
ЁШЛАР ИЖОДИ	
Ҳумоюн ФАТТОХ. Кимларга ўзимни бой бердим жангсиз.	149
ҚАРДОШЛАР АДАБИЁТИ	
Адалет АҒАЎҒЛУ. Асра, севгини асра.....	142
ТАҲЛИЛ	
Улдона АБДУРАҲМОНОВА. Саломат қалб <i>ёхуд Эшқобил Шукр ижодида таслимлик ҳолати</i>	162
ИЖОДИЙ КЕНГАШЛАРДА	
Олим ТОШБОЕВ. Оз, жудаям оз!	99
Абдурахмон ПИРИМҚУЛОВ. Шеър – кўнгилнинг гуллаган чоғи.	106
Дилмурод ҚУРОНОВ. Шеърят гултожи.	114
МАХТУМҚУЛИ ФИРОҒИЙ	
ТАВАЛЛУДИНИНГ 300 ЙИЛЛИГИГА	
Ислом БОБОЖОНОВ. Махтумқули – валий, авлиё.	138
ТАДҚИҚОТ	
Рустам ТУРСУНОВ. “Оғаҳийдек чун манго бордур рафики ишқким...”	153
Дилноза РУСТАМОВА. Девонларда учрамайдиган шеърлар.	157
МАКТУБ	
Гулчехра ШАҲОБИДДИН қизи. Қадрдон журналим!.....	147
МУТОЛАА	
Саломат МАМАТҚУЛОВА. “Йўл” қиссасини ўқиб.	168
BOLALAR DUNIYO SI	
Ravshan ISOQOV. Porlab ketar zehnim chirog‘i.....	172
Адабий ҳаёт.	174

Шарқ юлдузи

2024

3-сон

Муассис:
**ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР
УЮШМАСИ**

* Муаллифлар фикри таҳририят ижодий жамоаси нуктан назаридан фарқланиши мумкин. Таҳририятга юборилган материаллар муаллифларга қайтарилмайди.

Журнал ОАК эътироф этган нашрларнинг 10.00.02 “Ўзбек адабиёти” ихтисослиги бўйича рўйхатига киритилган.

* Журналга обуна даврий нашрларни етказиб бериш билан шугулланувчи барча ташкилотлар орқали амалга оширилади.

Обуна индекси – 911

Манзилимиз:
100066, Тошкент шаҳри,
Бунёдкор шоҳқўча, Адиблар хиёбони,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси биноси.

Телефонлар:
71231-23-67, 71231-23-68 903721438
www.sharqyulduzi.uz
e-mail: sharqyulduzi@umail.uz
sharqyulduzi1931@mail.ru

Босишга рухсат этилди:
14.05.2024
Қоғоз бичими 70x108 1/16
Офсет босма усулида офсет қоғозда
босилди. Босма табоғи 11,0.
Шартли босма табоғи 15,4.
Нашриёт ҳисоб табоғи 17,2.
Адади 3200 нусха.
Буюртма № 19

Журнал Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 05.02.2016 й. 0562-рақам билан рўйхатга олинган. “DAVR MAXSIMUM MEDIA” МЧЖ матбаа корхонасида чоп этилди.

Корхона манзили:
Тошкент шаҳар Олмазор тумани
Шифокорлар шаҳарчаси, 15 уй.
Журнал ойда бир марта
чоп этилади.

Мухаррирлар:
Дилфуза Маҳмудова
Байрам АЛИ
Ислом АЛИ
Мусахҳих:
Моҳира Ҳусанова
Саҳифаловчи-дизайнер:
Аҳрор Маликов
Copyright © “Шарқ юлдузи”